

Infacto

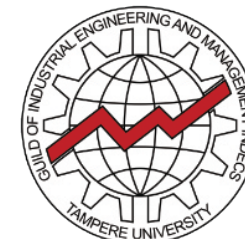
1/25

Infacto 1/2025

Sisällys

Puheenjohtajan palsta	4
Päätoimittajan palsta	5
Hallopedin palsta	6
TEKin palsta	7
Kuplan tuolla puolen	9
Tapahtumat - Jäsenistö kommentoi	10
Indecs Goes Curious	12
On se helppoa	14
Tämän näkee empatia	16
Spotlight: Lean Six Sigma	19
Tehokkaasti hyvää	20
Nopeus ei auta, jos suunta on väärä	22
Pääsiäisnurkka	25
Ristiriitoja retkitulen ääreltä	26
Viimeinen juttu	28

INFACTO

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry:n kiltalehti

JULKAISUJA JA KUSTANTAJA

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry

hallitus@indecs.fi

indecs.fi

YHTEYSTIEDOT

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry

Tampereen yliopisto, Hervannan kampus / Konetalo

K1725

PL 589

33101 Tampere

PÄÄTOIMITTAJA

Pepita Mäki-Soini

pepita.maki-soini@tuni.fi

PAINO

Keuruun laatuaino KLP Oy

KANNEN KUVA

Sofia Raittinen

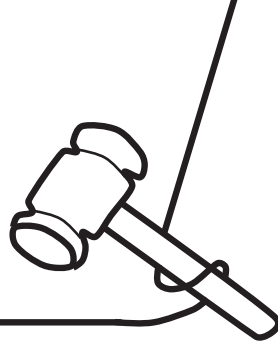
PAINOMÄÄRÄ

50 kpl

ISSN 2670-3165 (painettu)

ISSN 2670-3173 (verkkójulkaisu)

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

TEKSTI: NEA AIRAKSINEN

KUVA: HEIDI MATTILA

Hellurei kaikki ihanat Indecsläiset ja muutkin lukijat!

Täällä kirjoittelee 3. vuosikurssin Indecsläinen Nea. Onpa jännittävää päästä kirjoittelemaan teille ensimmäistä kertaa! Syynä sille, että juuri minä täällä teille höpisen, on se, että toimin tämän vuoden Indecsin puheenjohtajana, mikä on sekin aika jännittävää. Tämän kunniatehtävän nimissä päivittelen lisää kuulumisia vuoden loppuissakin Infactoissa.

Voisin tähän alkuun kertoa, mitä Indecsin hallitukselle kuuluu. Tämä kevät on ollut vauhdikas ja kesän sekä wapun lähestyminen tekeekin minut todella onnelliseksi. Kuluneen kevään kohokohtia on ollut muun muassa Indecsin 39. vuosijuhlat ja Laulumajan uuden sopimuksen neuvottelut. Vielä tätä kirjoittaessani en tiedä, onko uusi sopimus hyväksytty yleiskokouksessa, mutta jos on, päästään kokeilemaan jälleen jotain ihan uutta!

Uutta oli myös se, että tänä vuonna fuksitoimarit päätettiin hakea jo tutorhakujen yhteydessä. Näin varmistettiin se, että tutoreilla ei olisi samaan aikaan fuksitoimareiden vastuita, vaan he saisivat osallistua täysillä tutortoimintaan. Tämän lisäksi myös muut kevään toimarihaut ovat pyörähtäneet hyvin käyntiin. Toimarihakujen yhteydessä katseet käännettiin kohti ensi vuoden huikeita 40. vuosijuhlia, sillä hallitukseen haettiin vuosijuhla- ja juhlavuositoimaria. Hallituksen kokoonpanoa on täydennetty tänä vuonna myös uudella pestillä, ulkosuhdetoimarilla, jonka tarkoituksena on luoda ja vahvistaa suhteita erityisesti Tampereen ulkopuolisiin opiskelijoihin.

Poikkitieteellisten suhteiden kulta-aikaa onkin erityisesti wappu, joka lähestyy jo kovaa vauhtia. Omien opiskeluvuosieni aikana olen huomannut,

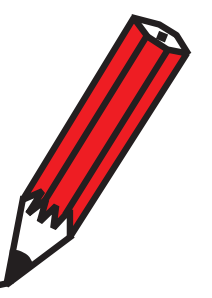
että parasta antia on ollut se, kun pääsee tutustumaan uusiin ihmisiin. Haluaisinkin kannustaa teistä jokaista kokeilemaan jotain uutta ja jännittävää – on se sitten uusien ihmisten tapaamista, jokin uusi tapahtuma tai ryhmätyöporukka. Jopa pienet kokeilut saattavat avata ihan uudenlaisia ovia. Nautitaan yhdessä tästä ihanasta yhteisöstä ja muistetaan, että opiskeluaika on just sitä varten, että saa etsiä, oivaltaa ja kasvaa ihan omalla tyylillään!

Törmäillään ja tulkaa ihmeessä juttelemaan wapun hulinoissa ja kiltahuoneella! <3

Ihanaa wappua ja kesää, ja tsemnit kevään vikoihin kouluhommiin!

Nea
Puheenjohtaja 2025

PÄÄTOIMITTAJAN PALSTA

TEKSTI: PEPITA MÄKI-SOINI

KUVA: AULI MÄKI-SOINI

Rakas jäsenistö,

Havaitsin taannoin, että tutorointia lukuun ottamatta olen päätenyt kaiken kokosiin vastuutehtäviin nyt kaksi vuotta kestäneellä Indecs-urallani yhdestä syystä: halukkaita oli 0 [kpl]. Niinpä siis myös itsenäisyyspäivänä 2024 saadessani kolme anomusta Telegramissa, noudatin yhteisesti sovittua priorisoinnin dispiiliniä, ja käännin sen puoleen, joka kärkeäimmin pommitti. Kiitokset mm. *Turhimmille jätkille* toimitan täällä tänä vuonna, ja toimitan kolme lehteä. Kuka olisi uskonut, mutta kankealle tyrvääläiselle pieni rohkaus oli paikallaan, ja olen nauttinut toimesta suunnattomasti! Kiitos huipputiimilleni ja kaikille vuoden ensimmäiseen Infactoon kirjoittaneille avusta, ajasta sekä upeista keskusteluista! Eritiskiitos professori Jussi Heikkilälle viimeisestä jutusta jäsenistölle ennen eläkkeelle jäämistä, on suuri kunnia saada julkaista tekstisi Infactossa.

Tämä ei ole mikään arvovapaa lehti. Päätoimittajalla on monta valintaa tehtävänä: Kenelle hän antaa äänen? Mitä aiheita hän nostaa esille? Mitä hän jättää sanomatta? Ketä hän haastattelee? Siellä, missä on valintoja, on myös päätöksentekoa ohjaavia arvoja.

Lehti on tehty suurella sydämellä, ja monet kirjoittajista puhuvat henkilökohtaisesti tärkeäksi kokemistaan asioista. Silloin vastausaika meilissä on lyhyt, tekeminen mielekästä ja lopputulos hyvä. On myös mainittava että jokainen juttu on oma, itsenäinen kokonaisuutensa ja myös tulkittava siten – on päätoimittajan valinta sijoittaa se osaksi tietynlaista juttujen rykelmää.

Lukijana roolisi on hyvinkin aktiivinen, sillä jokainen teksti ikään kuin uudelleenkirjoitetaan lukuvaiheessa. Siksi kehotan sinua arvioimaan lukemasi lisäksi niitä linsejä, joiden läpi luet. Miten omat arvosi vaikuttavat siihen, kuinka tekstiä tulkitset, ja mitä siitä näet? Kiitos.

Toimitus

Päätoimittaja

Pepita Mäki-Soini

pepita.maki-soini@tuni.fi

Toimittajat

Veera Pöntinen

veera.pontinen@tuni.fi

Juho Peltomäki

juho.peltomaki@tuni.fi

Ulkoasu ja taitto

Veera Pöntinen

Pepita Mäki-Soini

HALLOPEDIN PALSTA

TEKSTI: ANNA-PAULIINA KOKKO

KUVA: VILMA TYRVÄINEN

Norjassa vaihdossa ollessani kuulin monen ihastelevan suomalaista koulutusjärjestelmää ja lukio-opinnoista saavutettua yleissivistyksen tasoa. Kuitenkaan viisauteen tätä ei tulisi sekoittaa. Vanhan sanonnan mukaan ikä kartuttaa kokemuksia ja viisautta. Vanhemmat eivät kuitenkaan välttämättä ole monitaitureita, vaan he hahmottavat oman osaamisensa ja ammattitaitonsa rajat. Norjassa ryhmätöitä tehtiin monitieteellisissä ryhmissä, mikä helpotti esimerkiksi työnjakoa jäsenien vahvuuksien mukaisesti. Kaikkea ei tarvinnut itse selvittää juurta jaksen, kunhan osasi avata suunsa ja sanallistaa sen, mitä juuri minä osaan parhaiten. Mutta nythän tämä meni ihan kokonaisuuksien hahmottamiseksi.

Tutan kaltaisella generalistialalla voi välillä olla vaikea hahmottaa se punainen lanka. Konkreettista osaamista ei suoraan tarjoilla kurssimuodossa, mutta omaa osaamista ei tulisi sen takia vähätellä. Yleispätevien opintojen viitekehukset ne vasta onkin helppo implementoida kaikenlaisiin tosielämän tilanteisiin. Opintojen alussa tetap-kenttiin luetut peruskäsitteet eivät loista kirkkaana mielessä, mutta kauniit ajatukset niiden takana on iskostettu meihin. Kotona puhutaan layoutin vaihtamisesta, siirtymät yritetään optimoida odotusajat minimoiden ja kaupassa arvioidaan tuotteiden arvontuottoa. Humanistikaverien mielestä tämä on outoa, hassua tai turhan tavoitteellista, mutta olisi enemmän ihmeellistä, jos nämä käsitteet eivät välillä eksyisi arkielämän puolelle. Nuorena parikymppisenä omat ajatusmallit hakevat omia uriaan ja juuri näiden ajatusmallien kautta näemme maailman omalla tutalaisella tavallamme.

Sana "oma" vaatisi alleviivauksen. Jakaminen on rikkautta, niin myös ajatusmaailmassa, mutta omien näkemysten muodostaminen ja niiden ääneen sparrailu vasta mahdollistaa tämän rikkauden. Yksi monista vaihto-opintojen hienoista anneista oli juuri kansainvälisyyden ja monitieteellisuuden näkyminen keskusteluissa. Mikään tutkinto ei takaa kokonaisvaltaista sivistystä, mutta henkilökohtaisten kokemusten jakaminen monitieteellisessä ympäristössä mahdollistaa sivistyksen. Kaikkea ei tarvitse osata, kun tietää keneltä kysyä – muiltakin kuin äidiltä tai tekoälyltä.

Anna-Pauliina Kokko

TEKIN PALSTA

TEKSTI: RONI PEKKI

KUVA: MERI PEKKI

Heipä vaan Indecs jäsenistö!

Vuosi etenee vauhdilla, ja kesä kolkuttelee jo ovella. Minulla on ollut kunnia toimia vuoden alusta uutena TEK-kiltayhdyshenkilönä, ja oletkin ehkä jo törmännyt minuun tapahtumissa, vaikkapa grillimakkarointa paistelemassa. Jos näin ei ole, niin tulet varmasti näkemään minut vuoden mittaan siellä sun täällä! Minulta voit kysyä mitä tahansa TEK:iin liittyvää, ja teen parhaani löytääkseni sinulle vastauksen.

TEK eli Tekniikan akateemisethan on siis ammattiliitto, joka tarjoaa monipuolista tukea niin opiskelijoille kuin valmistuneillekin. Opiskelijajäsenyys on maksuton ja tuo mukanaan arvokkaita etuja, jotka voivat auttaa sinua jo ennen valmistumista. Jos esimerkiksi töidenhaku mietityttää, niin TEK tarjoaa CV-klikkoita, joiden avulla voit hioa ansioluettelosi ja hakemuksesi huippukuntoon. TEK tarjoaa myös palkkasuosituksia ja neuvontaa työehtoista, mikä on hyödyllistä kesätöitä hakiessa.

TEK tarjoaa myös paljon muuta, ja etenkin poikkitieteellisyys ja uuden oppiminen ovat keskiössä TEKin toiminnassa. Yhdistys tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuksia kehittää itseään monialaisilla kursseilla ja erilaisissa tapahtumissa, joissa opiskelijat saavat erinomaisen mahdollisuuden verkostoitua muiden alojen huipputaiteijien kanssa. Tapahtumat avaavat ovia uusille näkökulmille ja auttavat hyödyntämään tuta-koulutuksen tarjoamia työkaluja perinteisten rajojen ulkopuolella.

Entä haluaisitko päästä vaikuttamaan yhteiskunnan kinkkisimpiin kysymyksiin ja yhteisen hyvän edistämiseen? Ei huolta, sillä TEK tarjoaa myös tähänkin mahdollisuuden! TEKin Jäsenenä sinulla on mahdollisuus osallistua TEKin päätöksentekoon erilaisissa opiskelijaedustajan tehtävissä ja olla mukana päättämässä siitä, miten osaamistamme voisi käyttää laajemmin yhteisen hyvän edistämiseen. TEK tukee myös yrittäjyyttä ja tarjoaa resursseja niille, jotka haluavat hyödyntää tutkinto-ohjelmansa oppeja uusilla, innovatiivisilla tavoilla.

Lopuksi haluaisin vielä mainita, että toivottavasti kaikki ovat tähän mennessä käyneet uudessa TEK loungeissa, mutta jos vielä on harmillisesti päässyt unohtumaan, niin kannattaa käydä katsomassa. Uusi lounge tarjoaa erinomaisia työtiloja niin ryhmä-, kuin yksilötyöhön, ja mikä kaikkein hienointa, kahvia!

Work at
the heart
of **change**

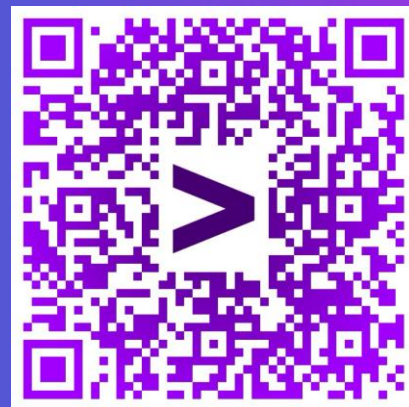
INTERESTED IN WORKING AT ACCENTURE?

This is a place to grow, learn and connect. Everything that makes you who you are is welcome here.

From developers and designers to strategists and SAP pros, there are endless opportunities for you to learn, grow and make a difference.

Join us: accenture.fi/careers

Note! Application period for fall 2025 internships and graduate programs starts on April.

KUPLAN TUOLLA PUOLEN

TEKSTI: VEERA PÖNTINEN

KUVA: JUHANI PÖNTINEN

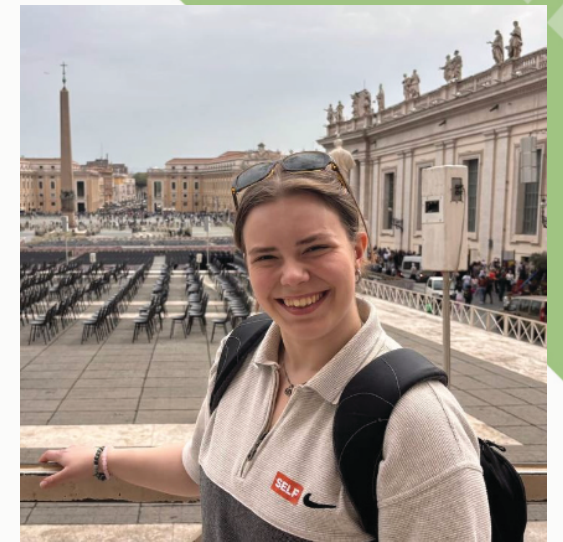
Lukiossani opettaja totesi meille kerran: ”Kukaan teistä ei tiedä oikeasta elämästä mitään. Elätte ja olette eläneet koko sen elämän mitä muistatte sellaisessa kuplassa, että teillä ei ole hajuakaan mitä tuolla ovien ulkopuolella tapahtuu.” Kyseinen opettaja puhui enemmänkin niin sanotusta ”kupiutumisesta”, eli elämän elämisestä ympäristössä, jossa ei helposti törmää toisiin ajatteleviin ihmisiin. Vaikka ilmaisutapa oli kärjistetty, eikä väite täysin paikkaansa pitänyt, piili sielläkin totuuden siemen.

Yliopistomaailmassa olen huomannut hieman samanlaisen ilmiön, ja kupla, johon olen itse saanut sukeltaa, on oma ainejärjestöni. Tutakuplaan ajautuu ihmisiä monista kaupungeista, taustoista, ja elämäntilanteista, mutta päädyimme kuitenkin opiskelemaan samaa alaa, monesti samanlaisin tavoittein ja asentein. Miten siis yliopistomaailmassa voisi tietoisesti harjoittaa poikkitieteellisyttä?

Usein puhutaan poikkitieteellisyydestä ja sen tärkeydestä, mutta se ei kuitenkaan ole välttämättä paras sana kuvaamaan ilmiötä. Kielitoimiston mukaan ”tieteidenvälinen” eli ”monitaiteenala” käsittävä” kuvaa kielellisesti paremmin sanan aiottua käyttötarkoitusta (Kotimaisten kielten toimisto, 1985). Myös ”monitieteinen” on toimiva termi ja viittaa tutkimukseen tai akateemiseen instituutioon, joka perustuu useaan eri tieteenalaan (Wikipedia, 2024).

Näin ollen tuotantotalous on jo itsessään monitieteinen tutkinto-ohjelma. Opintoihin kuuluu kursseja aina tekniikan alueelta liiketalouteen, mutta mahdollisuudet eivät rajoitu näihin. Yliopistoelämän hienous on siinä, että kursseja voi valita lähes mistä tahansa, kunhan esitiedot ovat kunnossa. Lähes joka alalta löytyy jotakin, mitä voi hyödyntää oman osaamisen kehittämässä, ja yllättävätkin kurssivalinnat voivat avata ovia työelämässä.

Puhekielessä voimme kuitenkin kuvailla monitieteiseksi niin yhdessä toimimista eri aloja edustavien ihmisten kanssa, kuin vaikka

opiskelijatapahtumia, jotka keräävät osanottajia vähän joka lauantai. Mielestäni monitieteisyyden ja kuplan laajentamisen ytimessä ovat ihmiset. Ihmisiin ei ehkä kannata tutustua vain maailmankuvansa laajentamisen vuoksi, vaan jokainen uusi kohtaaminen voi olla tilaisuus oppia jotakin. Kun uuteen tilanteeseen suhtautuu uteliaasti ja avoimin mielin, voi syntyä merkityksellisiä keskusteluja.

Nyt kun tutakuplan avaamista on pohdittu monesta näkökulmasta, huomioikaamme myös sen positiivisemmat, ja ehkä oleellisemmat, puolet. Oman alan opiskelijat muodostavat turvaverkon, joka voi kantaa pitkälle tulevaisuuteen, ja sille on syynsä, että olemme päätyneet samalle alalle. Vaikka siis kuplasta pois pääsy on vaikeaa, ei sitä välttämättä tarvitsekaan tavoitella, on hienoa olla tutakuplassa! Tampereen yliopiston arvoinen kuuluvat muun muassa avoimuus ja rohkeus (Tampereen korkeakouluyhteisö, 2023). Meille on annettu upeat mahdollisuudet toteuttaa näitä avaamalla kuplaa, joten hyödyntäkääme se!

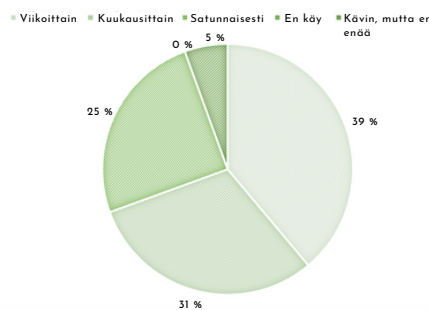
Kotimaisten kielten toimisto. (1985). Poikkitieteistä pois. Kielikello. 3/1985. Saatavilla: <https://kielikello.fi/poikkitieteista-pois/> [10.4.2025]

Tampereen korkeakouluyhteisö. Tampereen yliopiston strategia 2030. Saatavilla: https://content-webapi.tuni.fi/proxy/public/2023-02/strategiaesitys_2023-2030_fi.pdf [31.1.2023]

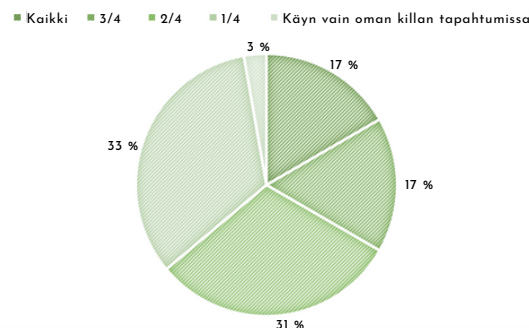
TAPAHTUMAT – JÄSENISTÖ KOMMENTOI

Jäsenistölle suoritetussa kyselyssä tutkittiin innokkuutta monitieteisiä tapahtumia kohtaan. Kyselyyn vastanneita (n=36) oli kaikilta vuosikursseilta. Tavoitteena oli kerätä indecsläisten kokemuksia omien, tuttujen ympyröiden ulkopuolelta, ja selvittää halukkuutta altistua niille - sopivasti pilke silmäkulmassa. Kiitos kaikille vastauksista!

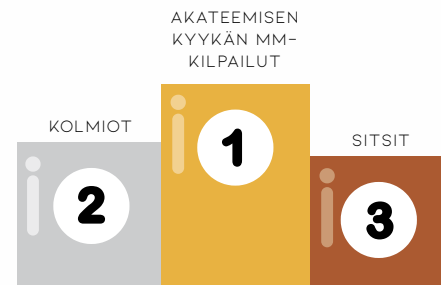
KUINKA USEIN KÄYT TAPAHTUMISSA?

KUINKA SUURI OSA NÄISTÄ TAPAHTUMISTA ON MONITIEEISÄ?

PARAS MONITIEEINEN TAPAHTUMA

KUVAILE JOKIN MIELEENPAINUNUT KOHTAAMINEN MONITIEEISESSÄ KONTEKSTISSA:

”Käytiin Boomin kanssa uimassa Ahvenisjärvenässä”

”Ei nyt tuu mieleen mutta kolmioiden (poron) terassi yappaamiset on parhaita”

”En osaa poikkitieteellisen kommunikaation monimutkaista kieltä :)”

”Ruodittiin yhdessä toisen killan tulevaa hallitusta ja kuinka sinne on hakemassa ei-niin-kivoja tyyppejä, niin menttiin sitten hallitushakupaneeliin tenttaamaan hakijoita. Saatiin ainakin hyvät perustelut :)”

”Korkkilaiset on mielipidekyselyn perusteella todistetusti ratasempia kuin tarakilaiset (vahvistaa ennakkoluuloja)”

”Puhuttiin isommassa poikkitieteellisessä tapahtumassa laajasti miten meidän orientaatioviikot erosivat toisistaan”

”Ihan liikaa nii vaikea valita yhtä”

”Olin Saksasta tulleen opiskelijan kanssa puhumassa ja keskusteluun tuli mukaan Saksan kielen opiskelijoita ja he kaikki alkoi puhua yhdessä saksaa. Minä en valitettavasti puhu saksaa joten oli ihan mielenkiintoinen tilanne.”

”Tutanicillä joku skiltalainen(?) antoi terva kosken maan siirto firma haalarimerkin, lämmitti tutalaisen sydäntä.”

”Juttelin tetap-kurssilla yhdelle raksalaiselle ja sain jakaa sille Kaiturinmäen artworkin, eli 60-sivuiset taikaprujut. Oli kiitollista porukkaa :)”

Haluatko rakentaa parempaa työ- ja liike-elämää?

EY tarjoaa uramahdollisuuksia opiskelijoille, vastavalmistuneille ja kokeneille ammattilaisille tilintarkastuksessa, konsultoinnissa, veropalveluissa, yritysjärjestelyissä ja liikejuridiikassa. Saat vastuuta ja monipuolisia tehtäviä kansainvälisessä ympäristössä.

Liity kasvavaan joukkoomme!

Index Goes Curious

Kolmos-ratikkalinjan täällä päässä ei paljon vapaavalintaisiin noppiin mahdu, mutta tehdä voi ja temmeltää ja muokata itselleen Hervannasta läntisen version "uteliainen yliopistosta" etenkin nyt, kun olemme jo kuusi vuotta olleet keskusta-kampuksen kanssa yhtä suurta perhettä. Yllättävät kurssit hiekkalaatikon ulkopuolelta voivat laajentaa ajatusmaailmaa, olla hyvää ajanvietettä tai kenties suoda helpotuksen hetkiä heiluttelusta väsyneille käsille. Haastattelussa tänään kolme erilaista nuorta.

Jimi Härkänen (3. vsk)

Psykologia (PSY.103, PSY.203 & PSY.206)

"Psykologian opinnot ja keskustakampus yleisesti eroavat tuotantotalouden opinnoista ja Hervannasta", kertoo Härkänen. Härkäsen lukujärjestykseen "psykan" kurssit löysivät tiensä akateemisen uran toisena ja kolmantena vuotena. Opiskelu on itsenäistä tentteihin lukemista, joita seuraa Exam-tentit, Härkänen kuvailee tätä "perinteiseksi yliopisto-opiskeluksi". Tieteenalana psykologia tarjoaa työkaluja ihmisten välisen vuorovaikutuksen ymmärtämiseen ja sen hallitsemiseen. Härkänen kertoo oppineensa taitoja, joita voi hyödyntää myös työelämässä. "Saatan perusteellisemmin ja paremmin ymmärtää työpaikan erilaisia sosiaalisia rakenteita", mutta myös yksilöiden palautuminen ja yksilölliset piirteet avautuvat psykologian opintojen jälkeen Härkäselä paremmin. "Kivaa kaavan rikkomista", kuvaa opintoja.

Psykologia pureutuu teorian tasolla paljon syvemmälle, kuin mihin tuotantotalouden opinnot pääsevät, ja ainoa lähelle pääsevä kurssi on Härkäsen mukaan "Organisaatiot ja ihmisten johtaminen".

Psyka in & out - Bj Härkänen

PSY.103 (Persoonallisuuspsykologia I):

- Big five theory.
- Monilaitoksellinen kurssi, eli luennoitsijoita käy eri yliopistoista.

PSY.203 (Persoonallisuuspsykologia II):

- Vierailijaluennoitsijana psykologiaa opiskellut rekrytoija, joka arvioi työnhakijakandidaattien soveltuvuutta korkeisiin positioihin yrityksen tarpeisiin nähden, ja joka tekee esimerkiksi persoonallisuusarvioita. Erittäin hyvä!
- Kurssiin kuuluu tiukka tentti ja paljon esseetyyppistä kirjottamista.

PSY.206: (Työ- ja organisaatiopsykologia I):

- Jälleen monilaitoksellinen kurssi, joka käsittelee paljon työmäärien hallintaa. Esim. käsittelyssä oli miten työstä irrottautuminen ja töiden jättäminen työpaikalle vaikuttaa töiden tekoon, sekä miten pienillä tauoilla voi vaikuttaa vireystilaan.

Sakari Hervonen (2. vsk)

Poliisiammattikorkeakoulu (POLAMK.001)

Yhden kurssin poliisiammattikorkeakoulun opintoja käynyt Sakari Hervonen suosittelee käymäänsä kurssia **POLAMK.001** (The Finnish Way of Policing) esimerkiksi historiasta ja lakiasioista kiinnostuneille. Kurssi järjestetään ammattikorkeakoulun tiloissa läsnäolovelvoitteella, ja luennot ovat keskustelupainotteisia. Kurssiin kuuluu essee ja vapaamuotoinen oppimispäiväkirja, ja koska osallistujat olivat keskustakampukselta ja poliisiammattikorkeakoulun vaihto-opilaita, järjestettiin koko kurssi englanniksi. Luentoja on kerran viikossa maanantai-iltaisin, minkä Hervonen koki negatiiviseksi asiaksi.

"Kurssia veti Polamkin entinen rehtori, ja oli mielenkiintoista kuulla hänen omakohtaisia kokemuksiaan", Hervonen kommentoi. Positiivisen puolesta Hervoselle jäi mieleen myös, miten poliisit käyttäytyvät Suomessa nykypäivänä verrattuna historiaan, sekä eri maihin tänä päivänä. Julkisuuressa pyörineitä asioita oli myös tarkasteltu, kuten Elokapiinan toiminnan laillisuutta, sekä Aarnion tapauksen vaikutuksia luottamukseen. Yleisellä tasolla Hervonen suosittelee kurssia aiheesta kiinnostuneille, sekä helppoja opintopisteitä tavoitteleville.

Mico Kallio (3. vsk)

Kauppätieteet (KAT.YRVE.101, KAT.YRVE.206, KAT.YRVE.212 & KAT-YRVE.272)

Kauppätieteiden perusopintoihin sekä yritys juridiikan ja vero-oikeuden aineopintojen kokonaisuuteen kuuluvia kursseja käynyt, kolmannen vuosikurssin Mico Kallio kuvaa kyseisten opintojen opettaneen asioita, joista voi hyvinkin olla hyötyä työelämässä. "Se on osaamista, jota välttämättä jokaisella tutalaisella ei ole", Kallio kuvailee. Kurssit koostuvat luennoista, esseepainotteisista tenteistä, sekä joillakin kursseilla tehtävistä, eikä työmäärä ole ollut kovin suuri. Yhtenä "miinuksena" opinnoissa Kallio on kokenut yritysverotuksen kurssin (KAT.YRVE.212) painotuksen lakien ulkoa opettelussa.

Yllättävä oivallus oli yksilön henkilökohtaisen oikeusturvan pieneneminen opintojen myötä. Tästä lähtien oikeuslaitos olettaa Micon tietävän omat oikeutensa ja velvollisuutensa tavallista kansalaista paremmin.

ON SE HELPPOA

TEKSTI (NIMIM.): APINA PÖÖ

Irma etsi jälleen kesätöitä ja hän löysikin täydellisesti hänen osaamistansa, tavoitteita sekä unelmia vastaavan työn ZonedOut -verkostoitumisalustalta. Hänen kulkiessaan läpi hakuportaalia, pomppiessaan kohdalta toiselle häntä ilahdutti tuo CV-laatikon loistava poissaolo. No tulipahan jok'ikinen kohta täytettyä ja samalla muistia virkistettyä oman elämänpolun osalta, olivathan pakollisina kenttinä hakualustalla mopokortin teoriakokeen suorittamispäivämäärä sekä neuvolatodistus. Lisäksi lauluvideon liitetiedostolle oli vapaaehtoinen kohta, jonka alla luki: Yritys Ö ei vielä ole jättänyt harkitsematta sellaisesta päätöksestä luopumista, joka johtaisi haastatteluun niiden hakijoiden kohdalla, jotka tämän kohdan ohittavat.

Irma ei ymmärtänyt lainkaan mitä tässä luki ja ajatteli, ettei hänellä ole mitään muuta vaihtoehtoa kuin ottaa pari Mynthon-pastillia ja niin edelleen. Tovin kuluttua hän saapui viimeiselle sivulle, jossa olivat kohdat CV:lle sekä hakemuskirjeelle. Irma ryhtyikin seuraavaksi CV:n kimppuun. Painaessaan lähetä nappia, hänen hiirensä klikkaantui huomionarvoisen kovaäänisesti. Sähköpostiin tuli vielä linkki, joka johti hakemuksen varmistamiseen toisessa, erillisessä portaalissa, jonne vielä täytyi luoda toiset, erilliset tunnukset. Toisessa portaalissa Irma törmäsi viestiin:

Lämpimät kiitokset hakemuksestasi Ö:lle! Kansainvälinen organisaatiomme on geopolittisesti laaja-alainen sekä monipuolinen. HR-toimintojemme hajauttamisen myötä, olemme valmis vastaamaan haastattelukutsuihin liittyviin puheluihin 5.30–9.30 JA/TAI 15.30–20.30 JA/TAI 23.30–2.30 (CEST) välisenä aikana.

Irma oli lukenut Nobel-tasoisen unikirjan, jossa puhuttiin yhtenäisen unen tärkeydestä ja tämän perusteella hän teki päässään sellaisia laskutoimituksia, että annettujen aikaikkunoiden puitteissa optimaalisinta olisi siis nukkua n. kuuden tunnin patkka keskipäivällä. Tällä erityisen nokkelalla aikatauluttamisella hän siis pystyi jopa osallistumaan aamuluennoilta, istuen

kuitenkin niin lähellä ulko-ovea kuin mahdollista. Hän ei todellakaan mahdollisella takaisinsoittamisella halunnut antaa kuvaa motivaation puutteesta sekä välinpitämättömyydestä tätä positiota kohtaan. Kotiin ei ollut järkeä mennä aamuluennon jälkeen, sillä logistiikka oli pois kaikesta nukkumisajasta, joten hän meni Hervannan kampuksen Tietotalon aulaan, missä kukaan ei kiireiltään ehdottomasti huomaisi hänen lepoaan.

Kahden ja puolen viikon jälkeen pienestä väsymyksestä huolimatta Irma alkoi tottua tähän uuteen rytmiinsä: olihan toivo tulevasta kantava voimavara. Eräs aamu taittui kohti keskipäivää kello 11.57 ja Irma oli jälleen nukkumassa. Hän hätkähti, kun tuntematon numero soitti: ”Moikka! Kalevi täällä Ö:ltä, olen tässä poikkeuksellisesti yksin lounastamassa, joten ajattelinkin itseohjautuvana soittaa suoraan teikäläiselle. Kirjoitit hakemukseesi, että olet aurinkoinen. Itse toisaalta kuvailisin keskimääräistä työntekijäämme sanalla kuinen, ja ehkäpä joidenkin henkilöiden tapauksessa ikuinen heh heh...”

Haastattelu sovittiin kahden viikon päähän. Ainoa haastattelu-aika, jota Kalevi tarjosi, oli Irman YTHS-hammaslääkäriajan kanssa samaan aikaan. Irma luuli nähneensä unta, mutta pyysi vielä kaveriaan varmistamaan kalenterikutsun todenperäisyyden. Vihdoin hän sai palata normaaliin rytmiin. Kuitenkin seuraavana päivänä, n. 37,5 tunnin kuluttua, muuan HR-henkilö soitti klo 1:42 Havaijilta, ja pyysi Irmaa haastatteluun. Tämä HR-henkilö ei ollut saanut tietoa Kalevilta tämän soitosta Irmalle, sillä yrityksellä oli kuuleman mukaan paikoitettaisia katkoksia tiedon kulun suhteen organisaatiomuutosten vuoksi. HR-henkilö pahoitteli asiaa sekä toivoi tyynyn olevan hyvin.

Saavuttuaan annettuna päivänä haastatteluun, Irma oli selvittänyt kaiken saatavilla olevan tiedon Ö:stä ja tämän luonteesta joustavana organisaationa. Haastattelussa Kalevi kertoi aluksi itsestään sekä yrityksestä Ö:stä (lisäämättä

mitään tietoa, jota Irmalla jo oli). Kalevi kysyi pari rutiininomaista kysymystä, jotka ilmaantuvat näkyville kysyttäessä ChatGPT:ltä ”helppoja työhaastattelukysymyksiä haastattelijan näkökulmasta”. Irma vastasi Kalevin kysymyksiin moitteettomasti ja sitten olikin soveltuvuuden mittaamisen aika. Myös Kalevi oli kekseliäs ja yhdistikin haastattelutilaisuuteen kuluvan ajan sekä kyseisen hakijan työsoveltuvuuden mittaamisen tarpeen siten, että hän hoidatti Irmalla veroilmoituksensa täyttämisen.

Haastattelun jälkeen Irmalle luvattiin palata ”tuossa tällä tai ensi viikolla” jatkokon liittyen. Haastattelun jälkeen Irmalla oli jotenkin levoton ja surkea olo, olihan hän haavoittuneessa asemassa antaessaan henkilötietonsa osoitteineen sekä kertoessaan elämäntarinansa suuryritykselle.

Haastattelu oli tiistaina, joten loppuviikon arkipäivät menivät jälleen puhelinta sekä sähköpostia alitajuisesti päivystäessä. Perjantai-iltana hän sai hengähtää ja lauantai kuluikin mukavien asioiden, kuten neulomisen kanssa puuhatessa. Hän oli hyvin väsynyt kuluneesta viikosta. Sunnuntai-ilta hämärtyi ja hän oli palauttamassa pulloja S-Marketissa juuri ennen ilta-alea. Hän kuunteli AirPodeistaan podcastia ja ajatteli että miksi joku siellä studion taustalla huutelee epämääräisiä mikrofoniiin. Irman nostaessa viimeisen pullon Puuilon muovikassista kohti palautusautomaattia, hän huomasi jonkun viittovan automaatin sisältä ja katsovan Irmaa suoraan silmiin. ”Noniin vihdoinkin saimme yhteyden! Lupasimmehan ilmoittaa sinulle rekrytilanteesta lähiaikoina! Olemme odottaneet sinua jo jonkin aikaa, alapas tulla sieltä.”

Ovi pullonpalautushuoneeseen oli lukossa, joten Irma joutui ryömimään pulloluukusta sisään haastatteluhuoneeseen. Toinen haastattelukierros alkoi pikimmiten. Tässä haastattelussa Irmalta kysyttiin, että millainen toimija hän on ryhmässä sekä mikä on hänen suurin heikkoutensa. Tämän jälkeen hänen tuli tunnistaa ääninauhalta, kaiuttimesta, erilaisia ihmisten aivastuksia ja tunnistaa heidän äidinkieltensä pelkästään näiden perusteella. Tehtävää ei helpottanut se, että pulloja tuli palauttamaan eräs pullojen kerääjä, jolla oli suuri kiinnostus erityisen äänekkäästi kolisevia lasipulloja kohtaan (huhuttiin että hänellä oli tapana jopa irroittaa etiketit pulloista, kuitenkin siten että viivakoodi jäi näkyviin).

Irmalle luvattiin jälleen palata lyhyen ajan sisällä. Haastattelu oli vihdoinkin ohi ja tilasta pääsi sentään pois ovea käyttämällä.

Irma hyppäsi ratikkaan ja joutui nojailemaan seinämään, sillä penkit olivat noin puoliksi täynnä ihmisiä, puoliksi heidän kassejaan. Harmiksi Irman AirPodeista oli loppunut akku, joten raitiovaunun äänimaailma saavutti väistämättä hänen tärykalvonsa. Täten hän tahtomattaan joutui kuuntelemaan keskustelua, joka oli peräisin kahdelta raitiovaunussa istuskelijalta. Irma kuuli, kuinka toinen istuskelija kehui kaverilleen, että tämä oli perjantai-iltana saanut töitä erikoisen tapahtumaketjun kautta: hän oli ollut tavallisesti voimistelusalin pukuhuoneessa lähtemässä harjoituksista, kunnes hänen nenäänsä oli alkanut yhtäkkiä kutittaa. Tämän seurauksena hän oli aivastanut niin lujaa, että oli luomallaan ilmavirrallaan aiheuttanut - jostain erikoisesta syystä - lattialla lojuneen legopalikan siirtymisen sivuun. Muuan ensimmäistä kertaa voimistelemaan saapunut päällikkö oli juuri kävelemässä paljain jaloin, kun näki legopalikan liukuvan aivastuksen voimasta hänen jalkojensa ulkosyrjästä pelastaen hänet astumasta tämän kivuliaan legon päälle. Tämän huomattuaan päällikkö oli kiittänyt välittömästi arvons aivastajaa, jonka jälkeen kysynyt, että onko tällä kesätyöasiat kunnossa. Ei ollut, ja lopputulos oli ollut onnellinen molemmille. Päällikkö puhui jotain, kuinka tällä aivastamisella aivastaja oli säästynyt joltain ihmeen lauluvideolta ja muutamilta muilta erikoisen kuuloisilta seikoilta. Irma ei ehtinyt kuunnella keskustelua loppuun, sillä istuskelijat nousivat pois raitiovaunusta ennen häntä.

TÄMÄN NÄKEE EMPATIA

Kannattaako johtajan työkalupakista löytyä empatiaa ja pehmeitä arvoja? Vai osoittaako liikemaailma silloin ovia? Professori Teemu Laine ja lehtori Olli Manninen sukelsivat aiheeseen.

TEKSTI: PEPITA MÄKI-SOINI KUVA (LAINE): AKI TULIKARI

JOSKUS juttuidea voi syntyä niinkin, että kunnon ”tutalaisena” toimittaja lähtee hakemaan tulokulmaa monitieteellisyydestä menestystekijänä, mutta Tietotalon rappusissa rupatellessa teollisuustalouden professori, **Teemu Laine**, tarjoaa empatiaa vaihtoehtoiseksi aiheeksi tekstille. ”Empatia ja pehmeät arvot ei ole vain hyvä juttu, vaan edellytys johtamistyölle”, hän toteaa, astuu sisään yksikön käytävälle ja raottaa ovia Tampereen yliopistossa johtamansa *Cost Management Center (CMC)* -tutkimusryhmän ja tanskalaisen Århusin yliopiston johtamisen laitoksen väliseen yhteistyöhön.

Yhteistyö virisi vuonna 2010 Brysselissä pidetyssä konferenssissa käydyistä keskusteluista, kun puolin ja toisin havaittiin samankaltainen arvomaailma. ”Tutkimusyhteistyön ja yliopistojen hienous on asioiden tapahtuminen sattumalta, halutaan yhdessä ymmärtää maailmaa.” 15 vuodessa yhteistyö on tiivistynyt ja saavuttanut monenlaisia muotoja. Esimerkiksi korona-aikana Zoom-seminaareissa järjestettiin erilaisia workshopeja, joista yhdessä käsiteltiin juuri *empatiaa*.

Laine voi olla monelle kandidaiheen opiskelijalle tuntemattomampi kasvo, mutta maisterivaiheessa miehen löytää muun muassa yrityksen johtamisen luentosalista ja edellisvuotena nimen sai diplomityönsä lausuntoon yhteensä 40 opiskelijaa. Laine ei lukemaa itse kerro, vaan asiasta huomauttaa esimiehestään ylpeä CMC-tutkimusryhmän jäsen ja Tampereen yliopistolla jo 30 vuotta opettajana toiminut **Olli Manninen**.

KUULUUKO empatia kaikille vai onko kyseessä jokin hyvien ihmisten salaliittoteoria? Kaikkein vakiintuneimmatkin termit voivat saavuttaa käyttäjästä riippuen erilaisia merkityssisältöjä, joten on hyvä lähteä liikkeelle keskusteluyhteyden avaamisesta niiden ympärillä. ”Näin tehtiin myös Århusin yliopiston kanssa, ja miellän kyllä empatian ihan kaikkien ominaisuudeksi – miten sitten lopulta toimii... no, se on valinta”, Laine pohtii ja tituleeraa itseään keittiöpsykologiksi.

Liikemaailmassa pyöriessä voi kuitenkin joskus tuntua siltä, kuin jollakulla ei olisi empatiaa lainkaan. Manninen pohtii, olisiko kyynistyminen sitten oikea sana tapahtumasarjalle, jossa empatia turtuu. Maailma voi näyttää toimivan ehdoilla, joihin empatia ei mahdu, jolloin ihminen päättää toimia itsekin noiden ehtojen mukaan. Laine näkee tämän luovuttamisena, ja toivoo, että turtumista vastaan jaksettaisiin taistella. Ettei käy niin, että kädessä on lopulta iso kasa rahaa ja kyynistymistä. ”Pidän sitä huonona vaihtoehtona.”

Miksi empatian suojeleminen sitten on niin tärkeää? ”Ajattelen, että tuotantotalouden opiskelijat ovat tavalla tai toisella muuttamassa maailmaa. Ja maailmaa voi kestävästi muuttaa vain empatian kautta”,

Laine summaa ja toteaa tämän mahdollisuudeksi missä tahansa työhön tai pestiin katsomatta. ”Kaikki kyvykkäät ihmiset jättävät jäljen – empatian avulla jälki on positiivinen.” Ihminen voi keksiä keinon tehdä paljon rahaa itselle ja vähän kavereillekin, mutta maailmaa voi muuttaa siten, että esimerkiksi bisnesidea perustuu asiakkaiden ja työtä tekevän yhteisön ajattelemiseen myötätunnon kautta.

TEOREETTISESTI johtamisen kannalta ihminen on parhaimmillaan omana itsenään. Lisäksi luottamus ja empatia toimivat ja aiheuttavat joustoa molempiin suuntiin työnantajan ja työntekijän välillä. Etuja on monia. Laineen mukaan ei ole toivottavaa, että työyhteisössä keskustelua käytäisiin vain olemassa olevan strategian raameissa. ”Kun ihmiset saavat olla omia itsejään, siitä syntyy hyviä ideoita.”

Peter Sengen viiden ”disipliinin” malli oppivasta organisaatiosta korostaa yhteistyön, jaetun vision ja yksilön kasvun merkitystä, ja eroaa siis vanhoista, hierarkkisista ja käskyvaltaisuuksien perustuvista johtamisen malleista. Ensimmäinen disiplineista, ja yksi keskeisimmistä ajatuksista teoriassa on *henkilökohtainen mestaruus*, jonka mukaan yksilölle pitää mahdollistaa muun muassa oikeus henkilökohtaiseen näkyyn osana yhteisöä, jotta organisaatio voi kasvaa.

Manninen avaa CMC-tutkimusryhmän perustamisvaiheita edellä kuvatun teorian valossa: ”Aloitettiin sillä, että sen hetkiset ryhmän jäsenet kertoivat henkilökohtaiset tavoitteensa. Sen jälkeen muodostetut, yhteiset tavoitteet olivat linjassa näiden kanssa. Kun jokainen voi toteuttaa omaa itseään osana isompaa kokonaisuutta, ryhmä menee eteenpäin. Ja siinä kustannuslaskennan tutkimusryhmä on vuosien varrella onnistunut.” Manninen ja Laine näkevät, että henkilökohtaisiin tavoitteisiin mahtuvat yhtä hyvin haaveet uralla etenemisestä kuin vaikka mahdollisuudesta keritä viettää paljon aikaa kotona lasten kanssa. ”**Suomalainen Petri** oli tutkimusryhmän perustamisvaiheessa 1990-luvun lopussa opiskelija, ja sanoi, että haluaa olla jonakin päivänä esimiesasemassa. Porukka pyrki edistämään tavoitetta. Lopulta hän oli esimiesasemassa, veti

kustannuslaskennan tutkimusryhmää, veti teollisuustalouden laitosta, veti osastoa, ja oli TTY:llä hetken aikaa vararehtorina ja nyt on Aalto-yliopistossa opetuksesta vastaava vararehtori”, Manninen havainnollistaa.

TARVETTA pettymiselle ja lamaannuttavalle kyynistymiselle ei siis myöskään ehkä ole, sillä modernit johtamisen mallit tukevat yksilön mahdollisuuksia omiin arvoihin ja niiden esilletuomiseen. Tai ainakin sellaiseen ympäristöön voi tietoisesti hakeutua. Yrityksen johtamisen kurssilla nousee pintaan ajatus ”johtajan työkalupakista”, ja opiskelijoita kannustetaan pohtimaan oman työkalupakin sisältöä. Laine selittää, että pakkiin kuuluu teknisiä, mutta myös sosiaalisia ja arvopohjaisia työkaluja. Omista vaikuttimista ja arvoista on hyvä olla tietoinen ja ne on hyvä sanoittaa.

Laine kertoo, että aiheesta on käyty virkistävää keskustelua Århusin yliopiston tutkijoiden kanssa. Arvot ohjaavat toimintaa ja se, miten teemme ja toimimme, vaikuttaa siihen, mitkä faktat ympäristöstä näemme ja mitä pidämme mahdollisena saavuttaa. Tämä nojaa pitkälti filosofiseen pohjaan ja tanskalaiseen vapaan maan ajatteluun. Århusissakin korostetaan yksilön vapautta ja tämän mahdollisuutta tehdä haluamiaan asioita omien arvojensa mukaisesti.

Kummallakaan puolella yhteistyötä ei siis nähdä pehmeiden arvojen edistämistä liikemaailmassa idealistisena haihatteluna. Laine uskoo, että upeita asioita saadaan aikaan, kun tehdään yhdessä töitä muutoksen äärellä. ”Oikotietä huipulle tai mihinkään muuallekaan ei ole”, hän toteaa.

AJATELLAANPA, että empatian vaaliminen olisi yksilölle arvo. Mitä mahdollisuuksia sen kautta voi nähdä? Laine valitsee näkökulmaksi päätöksenteon, sillä se on yksi CMC-tutkimusryhmän tutkimuksen aiheista. Näkökulma on osuva myös siinä mielessä, että kaikki merkittävät päätökset yrityksissä ovat ihmisten tekemiä, ja vaikuttavat muihin ihmisiin. Laine kertoo, että esimerkiksi kannattavuuden johtamisessa ajatellaan usein, että vaikeassa tilanteessa luvut pakottavat yrityksen irtisanomaan ja lomauttamaan – mutta nekin ovat viime kädessä ihmisten tekemiä päätöksiä, eivät luvut koskaan pakota. Hetkittäin on toki tehtävä ei-toivottuja päätöksiä, mutta

havainnollistaakseen väittämänsä, Laine nostaa esille tuttavansa yrityksen, joka on toiminut vuosikymmeniä irtisanomatta ketään. Määräaikaiset työsuhteet ovat voineet päättyä, mutta arvopohjaisena päätöksenä tuossa yrityksessä haetaan aina lähtökohtaisesti ratkaisua muualta kuin irtisanomisesta. ”Tällaisen mahdollisuuden voi nähdä tai olla näkemättä.”

Miksi kukaan näkisi tällaisen vaivan empatian vaalimisessa? Laineen mielestä se on tehokkain tapa toimia. Päätöksenteko, jossa ollaan tietoisia seurauksista eri sidosryhmille, on pitkällä aikajänteellä tehokkain tapa toimia. ”Sellainen tuottaa hyvinvointia itselle ja muille – ja se jos mikä on kannattavaa!” Näin ihmiset säilyvät työkykyisinä ja uskaltavat tehdä seuraavankin päätöksen. Manninen nyökyttelee Laineen näkemyksille, virnistää, ja toteaa, että tässähän taisi tulla vuoden kehityskeskustelukin samalla käytyä. Molemmat nauravat.

OLLI MANNINEN, LEHTORI, TAMPEREEN YLIOPISTO

TEEMU LAINE, PROFESSORI, TAMPEREEN YLIOPISTO

SPOTLIGHT: LEAN SIX SIGMA

TEKSTI: ERIKA MÄKELÄ

Lokakuussa pääsin osallistumaan ESTIEMin Lean Six Sigma Green Belt kurssille Münchenissä, mikä oli mahtava kokemus Lean Six Sigma -johtamisfilosofian oppimisen sekä esitelmätaitojen kehittämisen kannalta. Lisäksi viikon aikana tutustuin muihin asiasta nähdä Müncheniä. Olen erittäin iloinen, että hain mukaan kurssille, sillä viikko oli älyttömän opettavainen, inspiroiva ja hauska.

Kurssi kestää viisi päivää ja sen aikana käydään LSS -johtamisfilosofialle tyypillinen DMAIC -ongelmanratkaisumenetelmä läpi yksi askel kerrallaan, päättyen ryhmissä suoritettavaan Final Caseen. Opetusta antaa saman kurssin jo käyneitä oppilaita, mikä teki ilmapiiristä rennon, vaikka opetus olikin ammattimaista ja tehtävät tehtiin tosissaan. Kurssilla opitaan teoriaosuus, minkä lisäksi Green Beltin täyteen suorittamiseen tarvitaan yritysprojekti.

Päivät kurssilla kestivät noin aamuyhdeksästä seitsemään illalla. Ne olivat kuitenkin jaettu useamman eri aiheen blokkeihin niin, että teoriaa käytiin vain vähän kerrallaan ja välissä suoritettiin käytännön tehtäviä ryhmissä. Tämä auttoi ymmärtämään asiat paremmin, sekä helpotti keskittymistä, kun tekeminen vaihtui

koko ajan. Pitkät päivät eivät siis tuntuneet ollenkaan liian pitkiltä erittäin hyvin suunnitellun ohjelman takia. LSS teorian lisäksi koen esiintymistaitojeni kehittyneen kurssilla, sillä sitä tuli tehtyä useasti päivässä matalalla kynnyksellä ja siitä sai hyödyllistä palautetta.

Oli hauska tehdä töitä ihmisten kanssa, jotka olivat tulleet eri puolilta Eurooppaa. Tämä toi ryhmään erilaisia näkökulmia kurssin aikana sekä vapaa-ajan tekemisissä. Päivittäisen opiskelun lisäksi joka ilta oli järjestetty aktiviteetteja, joissa tutustuttiin paremmin muihin kurssilaisiin sekä kaupunkiin. Ohjelmassa oli mm. kaupunkikierto, Power Point -karaoke, pub crawl ja International Night.

Lean Six Sigman Green Belt kurssi ei siis ainoastaan ollut erittäin hyödyllinen mutta myös todella hauska kokemus kaikin puolin. Kurssin käymisen jälkeen voi itse hakea opettajaksi kurssille ja siten oppia aiheesta lisää sekä päästä paremmin mukaan yhteisöön. Ehdoton kurssisuositus kaikille!

TEHOKKAASTI HYVÄÄ

TEKSTI: FANNI NIINISTÖ

Sain ilon olla toisena vastuuopettajana **Lean Six Sigma (LSS) -kurssilla** kolmannessa periodissa ja avartaa ymmärrystäni kokonaisvaltaisemmaksi LSS-menetelmien hyödyllisyydestä. LSS on hyvin laajalti mielletty valmistavan teollisen ja kaupallisen kontekstin lomaan, mutta kurssin aikana herännyt ajatus hyödyntää sitä voittoa tavoittelemattomassa kontekstissa ei jättänyt minua rauhaan. Lean Six Sigman sydämessä on optimoida prosesseja vähentämällä hukkaa ja virheiden määrää. Toisin sanoen siis tehostaa prosessien toimintaa. Mielestäni lähes pioneireina LSS voittoa tavoittelemattomassa kontekstissa hyödyntäneiden **Cozzolinon, Rossin** ja **Confortin** (2012) sanat kiteyttävät erinomaisesti oman toiveeni tehokkuuden ja auttamisen yhdistämisestä *“In humanitarian supply chains, the effectiveness ensures that we are saving time and time saved means more lives saved; the efficiency ensures that we are saving costs and costs saved mean more lives helped.”* Aihe siis tiivistyy siinä, miten tehdä hyvää mahdollisimman hyvin.

Päätin kirjoittaa kandini aiheesta ja kohdata sen kautta jatkuvia tutkimusaukkoja. Voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden tutkimus kun tuo mukanaan ainaisen haasteen – rahan. Tarvetta silti olisi tutkia voittoa tavoittelemattomia organisaatioita ja järjestöjä. Uskon, että nimenomaan tuotantotalouden tarjoamalle rationaaliselle prosessiajattelulle ja toiminnan optimoinnille olisi valtavaa kysyntää myös filantropian ja järjestöjen parissa – pelkästään EU-alueella on nimittäin 3,8 miljoonaa voittoa tavoittelematonta järjestöä (European Commission 2025).

Organisaatiotyypistä riippumatta raha on väline, jonka tavoittelemisen takana on syvempiä motivaattoreita. Osakeyhtiölain viidennen pykälän mukaan yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille. Yrityksen kestävä vision keskiössä ei kuitenkaan ole vain hankkia älytöntä määrää massia. Raha voi olla seuraus laadukkaasti ja tehokkaasti tehdystä työstä, joka menestyksekkäästi lisää hyvinvointia meillä ja muualla. Se tuo toiminnan jatkuvuutta

ja on samalla työkalu myös hyväntekeväisyyden tekemiseen ja voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden tukemiseen yrityskontekstissa. Millaista tällainen sosiaalisen kestävyuden ja hyväntekeväisyyden toiminta voisi siis näyttää? En tarkoita yrityksen hyväntekeväisyydellä pelkkiä verorahojen tehtailua tai kontribuutiota työllisyyskasvuun, vaan hyvän tekemistä, asioiden tekemistä muille.

On nimittäin olemassa standardi, joka ohjaa yrityksiä toimimaan vastuullisesti: **ISO 26000** eli **vastuullisen yritystoiminnan standardi** (engl. corporate social responsibility, CSR). Standardissa kehoitetaan organisaatioita ottamaan vastuu vaikutuksistaan ihmisiin ja ympäristöön, mutta se ei ole sertifioitavissa toisin kuin muut ISO-standardit. Siinä on mukana myös niin sanottu yrityshyväntekeväisyyden muoto, jossa yritys lahjoittaa rahaa voittoa tavoittelemattomille organisaatioille. **Genestin** mukaan yritysten hyväntekeväisyyttä voidaan määritellä seuraavasti: *ryhmä ihmisiä liiketoiminnassa, jotka jakavat huolen ihmiskunnan onnesta, hyvinvoinnista, terveydestä ja menestyksestä, osoittavat tämän huolen teoin, jotka ovat hyviä, ystävällisiä ja avuliaita.* **Noble** et al. listaavat puolestaan neljä erilaista motivaatiota yrityksen osallistumiseen tähän hyväntekeväisyyteen: *strateginen voiton maksimointi, altruistinen motivaatio, poliittinen motivaatio ja johdon henkilökohtainen hyöty.* (Iwannanda, Sudarmiatin & Adiputra 2017).

Standardi varsinkin altruistisen motivaation saattamana tuo mukanaan utopistisehon ajatuksen: mitä jos yrityksen menestystä voitaisiin mitata siinä, kuinka paljon hyvää se tekee muille? Ajatukseen liittyyne samalla pitkälti kokonainen diskurssimuutos siitä, mitä on menestys. Useat tutkimukset ovat nimittäin todenneet yhteyden onnellisuuden ja muiden auttamisen välillä (mm. Weiss-Sidi & Riemer 2023). Mitä jos siis tekisi asioita yhteisen hyvän puolesta auttamalla muita tai pidemmän aikavälin hyvä mielessä? Voit kutsua minua idealistiksi, mutta mielestäni suurinta menestystä tuottaisi elämässä se, että voisin todeta

vanhuudenpäivilläni jättäneeni maailman parempana, kun sen löysin. Mikä kunnia. Elin elämän, josta loppujen lopuksi kyse ei individualistisesti ollut minusta. Mikä kunnia.

Tuotantotalous ei ole siis vain tehokkuuden tiedettä; se voi olla myös merkityksellisyyden tiedettä.

ISO 26000 antaa siis suunnan hyväntekeväisyydelle, mutta ei työkaluja. Hyväntekeväisyyden aikaansaamaa vaikutusta voi olla kieltämättä haastavaa numeeristaa. Mielestäni Lean Six Sigma voisi toimia tähän konkreettisenä ratkaisuna. LSS-menetelmien avulla voitaisiin tuoda tehokkuutta sekä kaupallisille että voittoa tavoittelemattomille organisaatioille, poistaa hukkaa, ja siten kohdentaa varoja paremmin ”tehokkaamman” yhteisen hyvän aikaansaamiseksi, sillä vaikuttavuuden lisääminen ei ole ristiriidassa tehokkuuden kanssa. Päinvastoin, kun resursseja on vähän, jokaisella hukkapalalla on merkitys. Kyse on lopulta prioriteeteista ja siitä, miten organisaatio, kaupallinen tai voittoa tavoittelematon, haluaa kohdistaa resurssinsa. LSS tarjoaa käytännön työkaluja arvon määritelmälle eli sille, minkä asiakas, tai jopa yhteiskunta, kokee hyödyllisenä, ja saavutetun arvon määrittämiseen vertailemalla prosessia ennen ja jälkeen parannusten (kuinka monta asiakasta saatiin palveltua, kuinka laadukkaasti, muodostuiko hukkaa jne.).

Institutionaalisen teorian mukaan organisaation tehokkuus ei ole objektiivista, vaan se on organisaatioiden toimijoiden ja sidosryhmien välistä vakuuttamista siitä, että organisaatio tavoittelee oikeita tavoitteita oikealla tavalla. Tehokkuus syntyy siis sidosryhmien toiminnan ja vuorovaikutuksen kautta. (Herman & Renz 1999) Samassa tutkielmassa esitetään myös näkemys siitä, että voittoa tavoittelemattoman organisaation tehokkuutta ei tulisi arvioida rahallisin mittarein, vaan moraalisin perustein, sen mukaan, kuinka hyvin organisaatiot vastaavat niihin moraalisiin arvoihin, jotka motivoivat lahjoittajia ja avunsaajia.

Nostattaako tehokkuus enää riemunkiljahduksia, jos ei tiedetä, mitä varten tai miksi sitä tehdään? Yritykset tarvitsevat siis mielestäni uudenlaisia tapoja arvioida sitä, mikä on hyvää, oikein tai tehokasta. Tähän ratkaisuna voi olla ISO 26000 tuoma motivaatio ja LSS siihen työkaluna. Lean Six Sigma voi siis mielestäni tuoda kaikenlaisille organisaatioille hyötyä, myös voittoa tavoittelemattomalle. Samat periaatteet, jotka tehostavat tehdastuotantoa, voivat myös tuoda ruokaa nälkäiselle, palveluja syrjäytyneelle ja lisää aikaa kiireiselle vapaaehtoiselle. ISO 26000 voisi siis olla mitattava tavoite, joka voitaisiin saavuttaa tehokkaammalla organisaation toiminnalla. Säästetyt varat voisi siten esimerkiksi kohdistaa yrityshyväntekeväisyyteen CSR tavoin tai organisaation lisäkehittämiseen arvon luomiseksi työntekijöille ja sidosryhmille. Erittäin hyvää sekin. Tuotantotalous ei ole siis vain tehokkuuden tiedettä; se voi olla myös merkityksellisyyden tiedettä. Meillä on työkalut rakentaa järjestelmiä, jotka palvelevat enemmän kuin vain tulosriiviä.

Cozzolino, A., Rossi, S., & Conforti, A. (2012). Agile and lean principles in the humanitarian supply chain: The case of the United Nations World Food Programme. *Journal of Humanitarian Logistics and Supply Chain Management*. Vol. 2(1), pp. 16–33. DOI: <https://doi.org/10.1108/20426741211225984>

European Commission (2025). Associations. European Commission. Available (cited 4.4.2025): https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/proximity-and-social-economy/social-economy-eu/associations_en

Weiss-Sidi, M., & Riemer, H. (2023). Help others—be happy? The effect of altruistic behavior on happiness across cultures. *Frontiers in psychology*. Vol.14. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1156661>

Herman, R. D., & Renz, D. O. (1999). Theses on nonprofit organizational effectiveness. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*. Vol. 28(2), pp. 107–126. DOI: <https://doi.org/10.1177/0899764099282001>

Iwannanda, R., Sudarmiatin & Adiputra, I. W. J. (2017). Philanthropic corporate social responsibility: A case study. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. Vol. 7(6), pp. 876–886. DOI: <https://doi.org/10.6007/IJARBS/v7-i6/3046>

NOPEUS EI AUTA, JOS SUUNTA ON VÄÄRÄ

TEKSTI: ARTO SALONEN KUVAT: SAKARI RÖYSKÖ

Professori Arto O. Salonen työskentelee yhteiskuntatieteiden ja kauppätieteiden tiedekunnassa Itä-Suomen yliopistossa. Hän johtaa 10 yliopiston ja Suomen ympäristökeskuksen yhteistyössä toteutuvaa Kestävyysmurros-tohtorikoulutuspilottia, jossa koulutetaan Suomeen OKM:n ja Nesslingin säätiön rahoituksella 64 tohtoria. Väitöstutkijat tutkivat kestävään elämään ja yhteiskuntaan siirtymistä työn, elinkeinoelämän, johtamisen, hallinnon, lainsäädännön, yhteiskunnallisen mielikuvituksen, hyvinvoinnin ja sivistyksen näkökulmista.

Ihmisen toiminta ja toiminnasta jäävä jälki ulottuu kaikkialle maailmassamme. Ihmiskunnan voima näyttäytyy myönteisten kehityskulkujen lisäksi laajamittaisina planetaarisina kriiseinä – luonnonvarojen hupenemisena, luontokatona ja ilmaston muuttumisena. Ihmiskunnan hyvän elämän tavoittelu ei enää mahdu maapallolle.

Jatkamalla kuten tähän asti, meille käy huonosti. Siksi tarvitaan kääntymisen tuhoisalta tieltä uuteen suuntaan. Käänteinen kohti hyvää tulevaisuutta voi toteutua päättäväisenä siirtymisenä vanhan maailman säilyttäjästä uuden rakentajaksi. Silloin emme enää pelkästään parantele sitä polkua, jolla tähän päivään tultiin, vaan rakennamme uusia reittejä hyviin tulevaisuuksiin.

Kääne tarkoittaa myös hyvän elämän uusiksi ajattelemista. Siksi kääne on ennen kaikkea oppimis- ja sivistymiskysymys. Ihmisen täydellinen riippuvuus muusta luonnosta edellyttää nykyistä elämäkeskeisempää maailmaan asettumista. Tietojen, taitojen ja asennoitumisen lisäksi nykyaikana tarvitaan myös arvojen, uskomusten ja maailmankuvien tasolle yltävää sivistymistä.

Suomen tarina on ihme. Nousimme äärimmäisestä köyhyydestä vauraaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi häikäisevän nopeasti. Yltäkylläisyyden ajan suomalaisella on loistavat näytelmän kulissit, mutta ongelmana on elämän juoni. Sen kirjoittaminen on kesken. Seurauksena on sisäistä tyhjyyttä ja elämän merkityksettömyyttä.

Sivistys tunnistaa sen, minkä voi antaa mennä ja mistä pidetään kiinni. Suuntaamme elämän parhaat voimat materiaalsen vaurauden kartuttamiseen, vaikka olemme vauraampia kuin koskaan aikaisemmin. Kun riittävyys jää määrittelemättä vaarantaa materiaali-intensiivinen elämäntapamme tulevien sukupolvien mahdollisuuksia. Samalla kokemus elämän täydellistymisestä jää toteutumatta.

Yhteiskunnan tasolta tarkasteltuna tarvittavassa suunnan tarkistamisessa on kyse ihmisen toiminnan perimmäisten päämäärien uudelleen ajattelemisesta. Ehkäpä materiaalsen vaurauden jatkuvan lisäämisen sijaan yhteiskunnallisen edistyksen uutena mittana voisi olla tyytyväiseksi koettu ja entistä arvokkaamman ja merkityksellisemmän tuntuinen elämä. Elämän merkityksellisimmät asiat eivät liity materiaan.

Tulevien sukupolvien mahdollisuuksien huomioimisessa ei siis välttämättä ole kyse hyvästä elämästä luopumisesta vaan olemassaolemisen ihanteen avartamisesta kohden aineetonta pääomaa – ihmistenvälisyyttä, kulttuuria ja luontoa. Ihmisen täyttä mittaa kohti kurkottava sivistys haastaa kapeat elämän päämäärät. Se ei tyydy kulissien kiillottamiseen vaan tarjoaa elämälle vetävän juonen.

Elämälle halutaan kulissien sijaan juoni.

Ei ihme, että merkityksellisuuden tavoittelusta on tullut uusi työelämän trendi. Yhä useammat ihmiset haluavat muuttaa maailmaa työnsä kautta. Elämälle halutaan kulissien sijaan juoni. Tämä kokonaisvaltainen ajattelun muutos haastaa koko yhteiskuntaa. Pelkkä palkka ei enää motivoi.

Jos yritys ei tunnista tarkoitustaan yhteiskunnassa ja maailmassa, kokevat työntekijät työnsä turhaksi. Eikä ihme, sillä tulevaisuutta varjostavat ongelmat, jotka uhkaavat ihmiselämän jatkuvuutta. Toivottavasti jo lähitulevaisuudessa niiden ratkaiseminen lävistää jokaisen ihmisen ja yrityksen toimintaa. Pelkkä vauhtiin keskittyminen kun ei riitä.

Teknologisoituminen on nopeampaa kuin koskaan aikaisemmin ihmiskunnan historiassa. Siitä huolimatta enemmän kuin koodaajia tarvitaan niitä, jotka kertovat, mitä pitäisi koodata. Sivistys haluaa varmistua suunnasta. Hyvä tulevaisuus edellyttää ihmiseltä näkemyksellisyyttä, sillä suunnan määrittäminen on oleellisempaa kuin pelkkä vauhdista huolehtiminen.

PÄÄSIÄISNURKKA

TEKSTI: PEPITA MÄKI-SOINI

KUVA (INDECSIN ARKISTOISTA): LEEVI TÖRNBLOM

Sisältövaroitusta: tekstissä käytetään J-sanaa.

Elämme pääsiäisen jälkeisiä viikkoja, ja tahdon sen kunniaksi pohtia teemana *toivoa*, eikä se ole tyydyttävän syvällisellä tasolla mahdollista ilman J-sanan käyttöä... mikä saa allekirjoittaneen pohtimaan, yritetäänkö tässä nyt ilmaista, että kaikki Jeesuksen ulkopuolella käytävä keskustelu toivosta jää vääjäämättä pinnalliseksi. Ilmeisen snobi veto, ja on siis tarpeen ottaa ensin käsittelyyn ilmiö ”kristityt”.

Kristityt ovat porukka, joka väittää tietävänsä ainoan, oikean totuuden elämän tarkoituksesta. He sanovat, että vaikka ihminen tekisi hyviä tekoja kuinka paljon tahansa, hän ei niiden ansiosta koskaan tule riittämään. Ja vieläpä ilmeisesti koska Jeesus-niminen mies herätettiin kuolleista 2000 vuotta sitten, se jotenkin tekee myös näistä paskiaisista kuolemattomia nyt. Tästä seuraa loogisesti, että jos kristityt ovat väärässä, he ovat eksklusiivisia, armottomia, käsittämättömän loukkaavia ja vieläpä harhaisia sekä todellisuudesta vieraantuneita. Jos taas he ovat oikeassa, silloin etsivä löytää elämälle kaikenkattavan merkityksen. Silloin on mahdollista kokea objektiivisesti ihmisyyden syvin täyttymys riippumatta yksilön elinolosuhteista. Silloin ihmisen absoluuttinen riittäminen ei ole ihmisen itsensä varassa; Jeesuksen työ ristillä riittää – ihminen on vihdoin vapautettu suorittamisesta. Ja silloin kaikkein lohduttomimmassakin tilanteessa on todellista toivoa, sillä vaikka edessä olisi enää umpikuja, niin sielläkin ihmisen kanssa on Jumala, joka herättää kuolleista.

Tästä toki seuraa, että loogisesti kristittyihin, tai ainakin heidän uskomuksiinsa, on haastavaa suhtautua neutraalin suvaitsevasti. Ja jos nyt sitten Wappukyyhkyn jatkojen jälkeen, kun kello viiden kaduilla Hervannassa kuiskii enää metafyyssinen kaipuu, joku päätty lataamaan Raamattu-sovelluksen puhelimeensa, hän voi havaita, että Jeesus itsekään ei opettanut tekemään 50/60 diilejä Jumalan kanssa. Oikeastaan ilman ajatusta ”yhdestä ainoasta

totuudesta” on hyvin kyseenalaista ensinkään tulla sanomaan muille, miten heidän tulisi elää elämäänsä. Jos kuitenkin on olemassa yksi totuus, jota Jeesus väittää ei vain edustavansa, vaan jopa olevansa tuon yhden, ainoan totuuden ruumiillistuma, niin silloin sen opettaminen ihmisille henkilökohtaisesti (ei vain profeettojen kautta) on osoitus läheisen Jumalan raivoisasta rakkaudesta ihmiskuntaa kohtaan – varsinkin kun hän etukäteen tiesi, kuinka tuohon rakkauteen vastattaisiin.

Miten tämä liittyy pääsiäiseen? Pääsiäisen tapahtumat auttavat meitä positioimaan itsemme tässä keskustelussa, sillä pitkäperjantain jälkeisenä sunnuntaina ratkaistaan, onko kristittyjen toivo todellista vai ei. Pääsiäisen sanoma joko loukkaa, tai sitten se vapauttaa. Ei-uskonnollinen, tieteellinen maailma pitää ristiinnaulitsemista historiallisena faktana, mutta voitettiin sen jälkeen kuolema ja pahan vallat? Siitäpä vääntö. Vastaus määrittää sen, operoimmeko me nyt aikajänteellä ikuisuus vai nousemmeko aamuisin sängystä vain ollaksemme iltaan mennessä yhden päivän lähempänä lopullista kuolemaa.

Henkilökohtainen loppukaneetti:

Usko ei ole minulle yksityinen asia, vaan nautin siihen liittyvistä keskusteluista. Siinähan ihmetellään yhdessä maailmaa :) Pääsiäiskertomuksessa radikaalia on, että kelpoisuusaatimuksia ei ole, ja itseään ei tarvitse muuttaa ollakseen osa sitä: kutsu on avoin kaikille. Pääsiäinen kantaa mukanaan absurdia toivoa, joka ei löydy vasta lopputuloksista, vaan näkee potentiaalia siellä, missä maailma sen kieltää, ja uskoo ihmiseen siellä, missä kukaan ei enää seiso rinnalla. Miksi? Koska tuo toivo ja totuus ei löydy olosuhteista, tai meistä itsestämme, ei tehokkaasta itse-reflektiosta tai self help -oppaiden sivuilta. Se ei nojaa sen varaan, että ihminen pystyisi tai hänen pitäisi itse pelastaa itsensä. Tuo toivo muuttaa kaiken olemisen ja tekemisen, ja sen ytimessä on Jumala, joka herättää kuolleista. Ja siitä pääsiäisessä on kyse. Rakkain terveisin, kuolematon paskiainen

RISTIRIITOJA RETKITULEN ÄÄRELTÄ

TEKSTI: JERE KAIKKONEN
KUVAT: RIAD HIMEL

Olin hyvin otettu, kun minua pyydettiin kirjoittamaan luontoaiheinen artikkelin Infactoon, jonka yksi teemoista on moraalinen kunnianhimo. Osa lukijoista ehkä tuntee minut luontointoilustani. Myönnän, että koululla tai arjessa luontointoiluni ei kovin usein näy, mutta sille, joka pintaa syvempää vilkaisee, voi sen nähdä vapaa-ajan aktiviteeteistani, yksiöni seinälle nojaavista metsäsuksista tai kattavasta eräkirjallisuuskokoelmastani. Eräkirjallisuuden parista olen tämänkin tekstin ideoita ammentanut.

Eräs lappilainen kaverini kerran vitsaili, että heillä päin joka toisella raavaalla metsästäjämiehellä on oman eräkirjan luonnos kirjoitettuna tai vähintään salainen unelma sellaisen tekemisestä. Näille ihmisille eräkirjallisuus on keino tunnustaa luonnon kauneutta ja ikuistaa omia luonnosta saatuja elämyksiä. Kenties samaan tapaan kuin meidän sukupolvemme julkaisee nettiin kuvia omilta retkiltään kansallispuistoihin, vuorille tai hiljaisille hiekkarannoille. Olkoon tämä teksti omaa jatkumoani tähän kliseeseen.

A. E. Järvinen oli kirjailija, joka kirjoitti aikansa kauneinta eräproosaa, ja epäilemättä myös aiheutti samalla genren suosion voimakkaan kasvun 1930–1960 luvuilla. Järvisen tarinassa on kuitenkin yllättävä särö: Ammatiltaan hän oli ylimetsänhoitaja, joka johti Lapin metsänarvioimistoimistoa vuosina, jolloin Lapissa tehtiin Suomen historian suurimpia avohakkuita aiemmin kirveen koskemattomiin kairoihin.

Järvisen tarina herättää ajattelemaan, kuinka äänekkäinkin luonnon ystävä voi luonnonrakkaudesta huolimatta tehdä teoillaan kaikkea muuta kuin hyvää luonnon eteen. Toisten vihaama ja toisten rakastama kalastaja ja provosoiva kirjoittaja Pentti Linkola huomauttikin osuvasti, että monella taidokkaalla insinöörillä itsellään on mökki kauniilla järvellä, jonka ympäröiviä metsiä hän on itse kovalla tahdolla hakkuilta suojellut. Silti insinöörin keksinnöt tuottavat maailmaan entistä tehokkaampia massatuotannon menetelmiä, joilla viedään luonnonvarat ja pumpataan taivas ja meret täyteen saastaa.

Kysynkin siis lukijalta: Mikä on oma suhteesi luontoon? Luontosuhteemme ovat moninaisia, toinen rakastaa merta, toinen metsiä, kolmas peltojen, metsien ja maatilojen muodostamaa mosaiikkia. Kaikki edellä mainitut ovat omalla tapaansa kauniita, eivätkö olekin? Oletko kuitenkaan koskaan miettinyt, että mikä näiden luontoympäristöjen merkitys olisi sinulle, jos et itse pääsisikään näkemään niitä? Kuvitellaan siis, että sinulla itselläsi olisi mahdollisuus antaa jotain omastasi, ja vastineeksi siitä pieni alue rakastamaasi luontoympäristöä suojeltaisiin täydellisesti. Sille alueelle ei enää ikinä yksikään saastehiukkanen laskeutuisi, kirves koskisi tai edes ihailemaan tullut turisti astuisi. Alueella luonto ja sen eläimet eläisivät täydellisessä harmoniassa. Ainut jippo on vain, ettei ihminen, sinä tai kukaan muu, siitä suorasti hyötyisi.

Vai hyötyisikö sittenkin? Yllä esitelty ajatusleikki auttaa sinua hahmottamaan omaa luontosuhdetta. Tarkemmin ottaen joudut määrittelemään, onko luonnolla sinun ajattelussasi itseisarvoa, vai onko se sinulle vain välillisen hyötymisen kohde. Onko rakkautesi siis ehdotonta? Juu on sama kuin kumppanisi kysyessä, että rakastaisitko häntä yhä, vaikka hän muuttuisi madoksi... Kysymykseen voi olla vaikeaa vastata, mutta väitän, että vastauksesi käy etenevissä määrin relevantimmaksi luontokadon edetessä.

Uskon, että suuressa mittakaavassa yksittäisten ihmisten luontosuhteilla on valtava merkitys tämän maapallon tulevaisuuteen. Jos näet luonnolla itseisarvon, tahdot suojella myös sellaista luontoa, josta et itse hyödy, mutta jonka hyvinvointiin ja jatkuvuuteen sinun toiminnallasi on vaikutus. Luontosuhteita kuitenkin uhkaa voimakas kaupungistuminen, mikä vie liian monet liian kauas luonnon äärestä. Kannustan siis lukijoita rakentamaan omaa suhdettaan luontoon. Tapoja on lukemattomia, valitse joku mistä pidät. Hyvällä tuurilla, ehkä, prosessi saattaa muuttaa vastaustasi esittämäni kysymykseen.

VIIMEINEN JUTTU

TEKSTI: JUSSI HEIKKILÄ
KUVAT: JONNE RENWALL

Tämä on tämän Infacton viimeinen juttu. Tämä on myös viimeinen juttuni professorina teille tuta-opiskelijoille. Jään eläkepäiville elokuun alussa, työskenneltyäni Tampereen teknillisessä yliopistossa (TTY) ja Tampereen yliopistossa runsaat kymmenen vuotta tuotannon johtamisen professorina.

Työurani kokonaisuudessaan on kestänyt tähän mennessä lähes 50 vuotta, eikä se ole ollut kovin tavallinen akateeminen yliopistoura. Ensimmäisiä palkkatöitä tein rakennustyömaan apumiehenä 1970-luvulla. Rakennustekniikan diplomi-insinöörinä aloitin ensimmäisessä työpaikassani YIT:llä vuonna 1987 eli 38 vuotta sitten. Tuotantotalouden väitöskirjani valmistumisesta on tänä vuonna kulunut 25 vuotta.

Oman työurani alkaessa työskentelin ensin rakennustyömailla ja suunnittelutoimistossa. Sen jälkeen pääsin mukaan yhä strategisempiin työtehtäviin kansainvälistyvässä suomalaisyrityksissä Suomen lisäksi Pohjois-Afrikassa, Kiinassa ja Kaakkois-Aasiassa, sekä monissa eri Euroopan maissa. 1990-luvun alun talousromahduksessa suomalaisia yrityksiä meni runsaasti konkurssiin ja silloinen työnantajani, yli satavuotinen monialakonserni Partek, vältti sen niukasti rajun saneerauksen ansiosta.

1990-luvun alun murroksen jälkeen Suomi sai veturin Nokiasta, joka oli nopeasti muuttunut globaaleilla markkinoilla voimakkaasti kasvavaksi langattomaan viestintäteknologiaan keskittyneeksi yritykseksi. Minua oli siihen mennessä alkanut kiinnostaa yhä enemmän, miten tutkimuksen avulla voisi paremmin ymmärtää kansainvälisten yritysten johtamista. Nokian oppiin pääsin mukaan aloittaessani tutkijana IMD-instituutissa Sveitsin Lausannessa 1996.

Tutkijan työssä

Professori Tom Vollmannin johtamassa Manufacturing management -ryhmässä olimme Nokian yhteistyökumppanina kehittämässä sekä matkapuhelintuotannon että langattomien verkkojen toimitusketjujen hallintaa. Hyvässä yhteistyössä nokiaisten kanssa kehitimme tutkijoina Nokialle toimitusketjujen hallintamallin sopeutumaan tehokkaasti toimintaympäristön ulkoisiin ja sisäisiin epävarmuustekijöihin.

Nokia kasvoi vuosina 1995–2003

matkapuhelinvalmistuksen pienestä haastajasta maailman suurimmaksi langattomien päätelaitteiden valmistajaksi. Toimitusketjun ohjauksen kehittämisellä oli merkittävä osa menestyksessä. Varastonkierron tehokkuus kasvoi kahdeksankertaiseksi ja aika tilauksesta toimitukseen lyheni 1–2 päivään. Parhaimmillaan Nokian valmistusmäärät olivat yhtä suuret

kuin sen neljän suurimman kilpailijan valmistusmäärät yhteensä. Erinomaisia tuloksia, joista syntyi kasapäin taloudellista hyvinvointia suomalaisille.

Vuonna 2000 siirryin Sveitsistä Suomeen ja väittelin tuotantotalouden tohtoriksi Teknillisessä korkeakoulussa (TKK) Otaniemessä kysyntäketjujen hallinnasta nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. 2000-luvun kaksi ensimmäistä vuosikymmentä olivat globalisoitumisen aikaa suomalaisille teollisuusyrityksille.

Toimme tuotantostrategian tutkimuksen Suomeen kollegani Mikko Ketokiven kanssa Global Operations Competence -tutkimusprojektissa, missä teimme läheistä yhteistyötä Nokian, ABB:n, Aspocompin, Metso Paperin, Outokummun ja Teknologiateollisuuden kanssa. Haastoimme näkemään murroksen enemmän teollisuuden strategisen johtamisen kuin operatiivisen kehittämisen haasteena.

Tampereelle siirryin vuonna 2013 ja toinen merkittävä tuotantostrategian tutkimusprojektini, Reshoring of Manufacturing, tehtiin vuosina 2015–2017 yhteistyössä ruotsalaisten ja tanskalaisten kollegoiden kanssa pohjoismaisen teollisuuden sijoittumisen ja siirtojen ymmärtämiseksi. Lisäksi olen Tampereella tehnyt Aki Jääskeläisen kanssa merkittävää tutkimustyötä hankinnan arvonluonnista kahdessa eri tutkimusprojektissa. Yhteistyökumppaneina olivat ensimmäisessä ProcuValue-projektissa Metsä Group, Posti, Tieto ja Valmet ja myöhemmin Suomen Akatemian rahoittamassa Julkisen hankinnan muutos-projektissa LUT-yliopiston tutkijat.

Tuotantotalouden ammattilaisten opettajan työssä

Professorin työhön kuuluu opiskelijoille parhaiten näkyvänä osana tutkimukseen perustuva opetus. Kymmenen vuoden aikana olen opettanut toiminnanohjausta, tuotantostrategiaa, tuotannon suunnittelua ja kehittämistä, sekä hankintaa ja toimittajahallintaa. Parasta A-luokkaa työssäni ovat olleet ne noin 150 diplomityötä, jotka olen saanut ohjata tuotantotalouden opiskelijoille. Suurin osa näistä diplomitöistä on tehty yritysten antamista aiheista ja kehitystarpeista. Diplomitöiden avulla tehdään Suomessa suuri määrä tärkeää tuotannon ja toimitusverkostojen kehittämistä. Käytännön

ongelmien ratkaiseminen yhdessä nohevien opiskelijoiden kanssa on ollut erittäin antoisaa.

Operatiivisen toiminnan ja sen ohjauksen kehittäminen on haaste, jossa tulee aina riittämään töitä ja mahdollisuuksia oppia uutta. Pelkän tuottavuuskasvun lisäksi tämän päivän haasteet ovat kuitenkin moninaisempia; maapallon resurssien riittävyys, eriarvoisuuden välttäminen ja talouskasvun ohjaaminen tukemaan resurssitehokkuuden radikaalia parantamista. Tekoälyn ja koneoppimisen erittäin nopea kehitys tuo myös muutoksia monella työalalla ja sen kehityksen ymmärtäminen tuo omat haasteensa. Työt eivät ole loppumassa haasteita kaipaavilta.

Hallintotyössä yksikön päällikkönä, tiedekunnassa ja konsistorissa

TTY ja ”vanha” Tampereen ”keskustayliopisto” fuusioitiin yhdeksi yliopistoksi, joka aloitti toimintansa 2019 alussa. Seuraavat viisi vuotta toimin tuotantotalouden yksikön päällikkönä, tiedekunnan johtoryhmän jäsenenä ja kaksi ensimmäistä vuotta myös ”akateemisessa hallituksessa” eli konsistorissa. Tuona aikana sain tehdä Indecsin kanssa läheistä yhteistyötä erityisesti kulloisenkin puheenjohtajan ja opintovastaavan kanssa. Erityisesti

”**Yliopisto-
opintojen
tavoitteena pitää
olla opiskelijan ja
opettajan hyvä,
henkilökohtainen
kohtaaminen.**

koronavuosien asettamat rajoitteet opiskelulle, työnteolle ja elämälle ylipäättään olivat poikkeuksellista aikaa ja rasittivat opiskelijoiden ja henkilökunnan henkistä hyvinvointia.

”Uuden” Tampereen yliopiston aloittaessa tuotantotalouden yksikön tutkinto-ohjelmat sijoitettiin Tekniikan ja luonnontieteiden ENS-tiedekuntaan, mutta tuotantotalouden yksikön henkilökunta sijoitettiin Johtamisen ja talouden MAB-tiedekuntaan. Kahteen eri tiedekuntaan sijoittumisen poikkeuksellisuus tuli nopeasti esiin. Asiasta käytiin pitkään kestänyt keskustelu, johon osallistuivat koko tuta-henkilökunnan lisäksi Indecs opiskelijoiden edustajana, tiedekuntien ja yliopiston johto sekä tietojohtamisen yksikkö ja opiskelijat, jotka olivat samassa tilanteessa. Tuloksena oli, että konsistorin päätöksellä joulukuussa 2020 tuotantotalouden ja tietojohtamisen tekniikan alan tutkinto-ohjelmat siirrettiin MAB-tiedekuntaan missä opetuksen ja tutkimuksen henkilöstökin sijaitsi.

Tutkinto-ohjelmien siirto ratkaisi kahteen tiedekuntaan sijoittumisen ongelmat. Tuotantotalouden yksikkö on menestynyt hyvin osana MAB-tiedekuntaa, eikä opintojen sisällössä ole koettu eroa aiempaan verrattuna. Tekniikan identiteetin ylläpitäminen tuta-yksikössä ja tutkinnossa ei ole kuitenkaan itsestään selvää vaan siitä on pidettävä huolta. Se edellyttää tuta-henkilökunnalta ja kiltalta opiskelijoiden edustajana jatkuvaa keskustelua oman tutkinnon identiteetin kannalta merkittävistä asioista ja niiden säilyttämisestä. Tuen saaminen suhteellisen pienelle oppialalle yliopiston isossa byrokratiassa onnistuu paremmin, kun aktiivisesti jaksetaan olla mukana yliopiston päätöksenteon valmisteluissa.

Opettajien ja opiskelijoiden yhteinen haaste on hyvähenkisen opiskeluilmapiirin luominen. Olen usein todennut, että yliopisto-opintojen tavoitteena pitää olla opiskelijan ja opettajan hyvä henkilökohtainen kohtaaminen opintojen eri vaiheissa. Pitäkää omalta osaltanne huolta yhteistyön vaalimisesta henkilökunnan kanssa. Tulevina vuosina näkisin myös mielellään, että Tampereella kehittyisi hyvä, aktiivinen ja tavoitteellinen kolmikantainen keskusteluyhteys Tampereen tuotantotalouden alumnin, Indecsin ja tuotantotalouden yksikön kesken. Olen varma, että tällainen yhteistyö tuo vuosien varrella lisää syvyyttä ja ymmärrystä tuotantotaloudesta ajankohtaisten ongelmien ratkaisijana, siitä

miten tuotantotalous kehittyy aikojen muuttuessa ja miten se vaikuttaa ympäröivän yhteiskunnan kehitykseen.

Mitä seuraavaksi?

Jälkeenpäin kerrottu uratarina näyttää loogisemmin ohjatulta kuin mitä se todellisuudessa on ollut. Yksi asia on johtanut toiseen ja matkan varrella on ollut paljon erilaisia tekijöitä, sattumia ja isoja pettymyksiäkin, jotka ovat vaikuttaneet siihen, miten asiat ovat menneet. Minulle tärkeä työtäni ohjannut arvo on ollut pyrkimys ”laajempaan ymmärrykseen” siitä, mikä ohjaa toimintaa monimutkaisissa toimintaympäristöissä. Olen kiitollinen, että olen saanut tehdä työtä yrityksissä ja sen jälkeen yliopistoissa, joissa ”isosti ajattelu” on ollut sallittua, kannustettua ja tavoiteltavaa.

Haluan rohkaista teitä nuoria avoimesti näkemään ja kuulemaan uusia ajatuksia, tarttumaan eteen tuleviin mahdollisuuksiin ja tekemään ahkerasti töitä hyvien tulosten aikaansaamiseksi. Isommat vaikutukset syntyvät yksittäisten ihmisten työn tulosten yhteisvaikutuksesta. Joskus isoimmat vaikutukset ymmärtää vasta jälkeenpäin.

Tässä vaiheessa elämää saan usein vastattavakseni kysymyksen mitä aion tehdä, kun työ yliopistolla päättyy. Houkuttelevalta tuntuu käyttää lisääntyvää vapaa-aikaa omiin harrastuksiin kuten läheisten ihmisten kanssa purjehdukseen Itämerellä, hiihtoon Lapissa ja patikointiin vaikka Skotlannissa ja Irlannissa. Puolisoni kanssa meillä on uusperheessämme kohta neljä lastenlasta, joiden elämässä mukana oleminen tulee olemaan antoisaa. Nuorena syöpään kuolleen poikani muistoa vaalin vertaistukihenkilönä Käpy Lapsikuolemaperheet ry:ssä, missä kehitän tukea erityisesti lapsensa menettäneille isille. Lukeminen ja kirjoittaminen jatkuu. Jonkinlainen kirjaprojektikin saattaa vielä olla tulossa, aika näyttää.

Toivotan mitä parhainta jatkoa indecsläisille opintoihinne ja elämäänne! Lopuksi lainaus päiväkirjastani ajalta, jolloin nuorena diplomi-insinöörinä painiskelin tutkijaksi siirtymisen parissa. Ainoastaan antautumalla elämälle voit voittaa sen puolellesi. (André Gide)

Huhtikuussa 2025, professori Jussi Heikkilä

